

ECOLOGIE

RAPPORTAGE

Quicksan Omgevingswet

Middelkampseweg 5

Gameren

Rapport quickscan Omgevingswet

Middelkampseweg 5, Gameren

Opdrachtgever	TopVast Anjelierstraat 39 4261 CJ Wijk en Aalburg
---------------	---

Rapportnummer	24421.001
Versienummer	D1
Status	Definitief
Datum	4 juli 2024

Opsteller ¹	
Kwaliteitscontrole	

¹ Vrijgave

In onze rapportages wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. Conform protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem wordt het rapport aantoonbaar vrijgegeven.

KWALITEITSZORG

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

CERTIFICERING

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001. Daarnaast staat veilig werken bij Econsultancy voorop en zijn we gecertificeerd voor VCA*.

BETROUWBAARHEID

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

Al onze rapportages worden opgesteld conform de 'Handreiking omgaan met AVG in bodemonderzoeken' opgesteld door de VKB (29 juni 2022). Hiermee voldoet de rapportage aan de eisen die de wet en NEN normen ons stellen en wordt tevens voldaan aan de AVG.

In het kader van de AVG dient, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, bijlagen met kadastrale uittreksels en namen van opdrachtgevers, door de publicerende instantie, verwijderd dan wel zwart gelakt te worden.

GELDIGHEID ONDERZOEK

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Omgevingswet, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebber.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
2.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
2.2	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	5
4	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	6
4.1	Vogels	6
4.2	Vleermuizen	8
4.3	Overige zoogdieren	11
4.4	Amfibieën.....	14
4.5	Vissen	15
4.6	Ongewervelden	15
4.7	Planten	16
4.8	Specifieke zorgplicht	16
5	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING.....	18
5.1	Broedvogels.....	18
5.2	Vleermuizen	20
5.3	Overige zoogdieren	20
5.4	Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën.....	21
5.5	Amfibieën.....	21
5.6	Ongewervelden	21
6	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	23
6.1	Natura 2000	23
6.2	Natuurnetwerk Nederland	24
6.3	Overige gebiedsbescherming.....	24
7	HOUTOPSTANDEN	26
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES.....	27

Bijlage 1	Natuurwetgeving en doelen Natura 2000
Bijlage 2	Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland
Bijlage 3	Omgevingswet

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van TopVast opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Omgevingswet aan de Middelkampseweg 5 te Gameren.

De quickscan Omgevingswet is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen bestemmingsplanwijziging van de onderzoekslocatie en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Omgevingswet zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de branchevereniging Netwerk Groene Bureaus en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest bij ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 2 ha) ligt aan de Middelkampseweg 5 te Gameren. In figuur 2.1 is de onderzoekslocatie weergegeven.

Figuur 2.1 Topografische ligging van de onderzoekslocatie (rood omlijnd).

De onderzoekslocatie betreft een manege bestaande uit enkele stallen, meerdere rijbakken, een aangelegde tuin en enkele parkeergelegenheden. Ten noorden van de onderzoekslocatie ligt een begraafplaats met daarachter een woonwijk, ten zuiden en oosten zijn agrarische percelen gelegen en ten westen ligt een dierenweide en bedrijventerrein.

In figuur 2.2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. Figuur 2.3 t/m figuur 2.8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

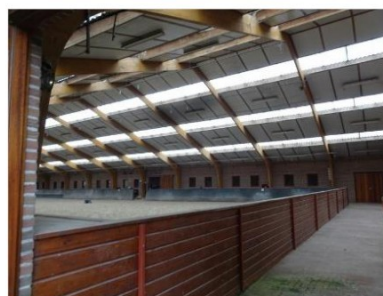
Figuur 2.2 Luchtfoto van de onderzoekslocatie (wit omlijnd) en directe omgeving.

Figuur 2.3 Onderzoekslocatie gezien vanaf het westen.

Figuur 2.4 Binnenkant van de onderzoekslocatie.

Figuur 2.5 Binnen rijbak behorend bij onderzoekslocatie.

Figuur 2.6 Onderzoekslocatie gezien vanaf het zuiden.

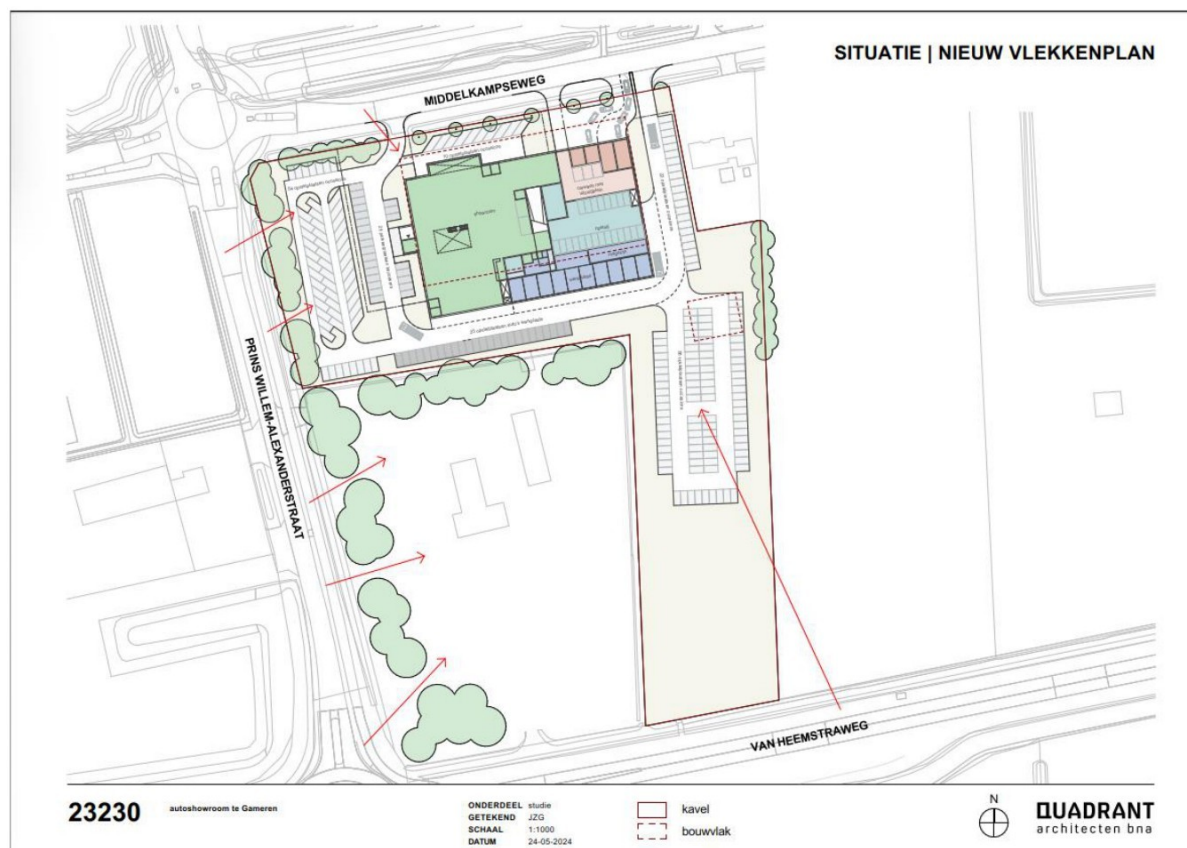
Figuur 2.7 Buiten rijbak behorend bij onderzoekslocatie.

Figuur 2.8 Binnenkant van de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens om de manege te slopen en een autoshowroom met werkplaats te realiseren (zie figuur 2.9).

Figuur 2.9 Tekening toekomstige situatie van de onderzoekslocatie.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 3 juni 2024. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Vanwege de aanwezigheid van zolders is er met behulp van onder andere een zaklantaarn gezocht naar de aanwezigheid van rust- voortplantingsplaatsen van vleermuizen, overige zoogdieren en vogels.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan natuurwaarden is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat/verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 5 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

4.1 Vogels

Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen de bebouwde kom kunnen dit zijn: huismus, gierzwaluw en slechtvalk. Hierbij kan de slechtvalk op voorhand worden uitgesloten gezien het feit dat deze soort enkel tot broeden komt op hoge, stenige bebouwing welke ontbreken op de onderzoekslocatie. Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF zijn in de omgeving van de onderzoekslocatie waarnemingen bekend van: buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, roek, sperwer en steenuil.

Huisumus en gierzwaluw

De huismus en gierzwaluw zijn typische gebouwbewonende koloniebroeders. De nesten van de gierzwaluw bevinden zich over het algemeen binnen de bebouwde kom. De huismus daarentegen wordt zowel binnen als buiten de bebouwde kom waargenomen. Huismussen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen, welke zij via de dakgoot kunnen bereiken. Tevens gebruikt de huismus omliggend groen om in te schuilen en te foerageren. Gierzwaluwen nestelen meestal in ruimtes onder dakpannen en openingen onder boeidelen. Gierzwaluwen vliegen gegroepeerd met hoge snelheden tussen de gebouwen door en vliegen daarbij plotseling ergens binnen. Hierbij is het belangrijk dat er een vrije uitvliegroute aanwezig is. Op de onderzoekslocatie zijn geen geschikte openingen aangetroffen voor gierzwaluwen. De openingen die aanwezig zijn, hebben geen vrije uitvliegroute en zijn daardoor ongeschikt voor gierzwaluwen. Echter, op de onderzoekslocatie zijn wel geschikte nestlocaties en begroeiing gevonden voor de huismus (zie figuur 4.1). Ook zijn er op en rondom de onderzoekslocatie huismussen waargenomen (zie figuur 4.2). Gezien de geschiktheid van de onderzoekslocatie kunnen negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen plannen niet uitgesloten worden voor deze soort (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.1 Geschikte opening onder dakpannen voor huis-
mus.

Figuur 4.2 Huismus waargenomen op de
onderzoekslocatie.

Boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek en sperwer

Volgens verspreidingsgegevens worden in het gebied rondom de onderzoekslocatie waarnemingen gedaan van boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek en sperwer. Deze soorten zijn voor hun nesten afhankelijk van (hoge) boomopstanden. Door de aanwezigheid van het bladerdek konden de bomen niet goed onderzocht worden op de aanwezigheid van (grote) nesten. Mogelijk zijn er in de directe omgeving ook nesten aanwezig, door de aanwezigheid van bladerdek en omdat het perceel naast de onderzoekslocatie privé grond betreft, konden deze bomen niet goed onderzocht worden. Gezien het ontbreken van voldoende begroeiing op en rondom de onderzoekslocatie kan worden uitgesloten dat de havik de bomen op en rondom de onderzoekslocatie gebruiken als nestlocatie. Gezien het feit dat deze soort enkel tot broeden komt in bossen. Buizerd komen vaak tot broeden in bossen maar kunnen ook voorkomen aan randen van bossen en bosschages. Roeken bouwen hun nesten in hoge bomen, vaak in vrijstaande of groepen bomen langs kanalen, treinsporen of snelwegen. Ook kan de soort broeden in dorpen. Het zijn koloniebroeders, waarbij de nesten dicht bij elkaar worden gebouwd. De sperwer kan op verschillende plekken tot broeden komen. Tijdens het veldbezoek is gelet op de aanwezigheid van (meerdere) nesten, door de aanwezigheid van het bladerdek konden de bomen op de onderzoekslocatie niet goed onderzocht worden. Ook de bomen op ca. 20 meter ten zuiden van de onderzoekslocatie konden niet goed onderzocht worden gezien de afstand en het feit dat de bomen op een privé perceel staan. Om deze reden kan niet worden uitgesloten dat de genoemde soorten gebruik maken van de onderzoekslocatie of de directe omgeving. Gezien de geschiktheid van de onderzoekslocatie en de directe omgeving kunnen negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen plannen niet uitgesloten worden voor deze soorten (zie hoofdstuk 5).

Ooievaar

De ooievaar zoekt vooral voedsel in grote, laaggelegen graslanden of moerassen, wei- en hooilanden waarin ook vele sloten, vijvers of kanaaltjes voorkomen. Een paartje, broedende ooievaars heeft een groot gebied nodig om voedsel te verzamelen voor de jongen. In de nabijheid van geschikt foerageergebied maken zij hun nesten, hooggelegen op menselijke constructies zoals daken, kranen en nestpalen, maar ook wel hoog in de bomen. Op de onderzoekslocatie zelf zijn geen geschikte nestlocaties voor de ooievaar aangetroffen. Ook in de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn geen nestlocaties waargenomen. Wel is de directe omgeving geschikt

foerageergebied. Gezien het feit dat dit behouden blijft in de toekomstige situatie en omdat ooievaars een erg groot gebied hebben als leefgebied, kunnen negatieve effecten op voorhand worden uitgesloten.

Kerkuil en steenuil

Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF zijn er waarnemingen van de kerkuil op circa 90 meter afstand van de onderzoekslocatie en waarnemingen van de steenuil bekend op circa 500 meter afstand van de onderzoekslocatie. De kerkuil en steenuil hebben een voorkeur voor cultuurlandschappen met allerlei landschapselementen die voor afwisseling zorgen. De kerkuil broedt in schuren, kerktorens en veelal in speciale nestkasten. Incidenteel kan de kerkuil in boomholtes broeden. De steenuil broedt in natuurlijke holtes van bomen (knotwilgen of boomstammen van fruitbomen) of in rustige hoekjes of nissen van gebouwen, in schuren en nestkasten (BIJ12, 2017). De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie konden goed onderzocht worden op natuurlijke holtes, deze zijn niet aangetroffen. Echter is de bebouwing op de onderzoekslocatie mogelijk wel geschikt als nestlocatie voor de kerkuil en steenuil. De onderzoekslocatie is daarnaast geschikt bevonden als foerageergebied vanwege de aanwezige dierenweide en aanwezige zit- en uitkijkposten in vorm van de aanwezige paaltjes om te foerageren en te rusten. Ook de directe omgeving ten zuiden en oosten van de onderzoekslocatie is geschikt foerageergebied voor de kerkuil en steenuil. Gezien de geschiktheid van de onderzoekslocatie en de directe omgeving voor de kerkuil en steenuil is aanvullend onderzoek naar deze soorten benodigd (zie hoofdstuk 5).

Broedvogels (nesten beschermd in uitzonderlijke gevallen)

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk hollenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. Ook behoort hierbij de boerenzwaluw, welke op de onderzoekslocatie zijn waargenomen. Het gaat hierbij om een mogelijke kolonie. De boerenzwaluw broedt in open schuren, onder brede dakoverstekken en onder bruggen. Het voedsel wordt gezocht in de lucht en bestaat uit vliegende insecten. De nesten van boerenzwaluwen zijn alleen beschermd als hiervoor bijzondere ecologische omstandigheden zijn, zoals bijvoorbeeld het gebrek aan alternatief in de omgeving. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn verschillende schuren te vinden in de vorm van veestallen. Echter bevinden deze veestallen zich op een te grote afstand van de onderzoekslocatie (ca 500 meter). Om deze reden kan worden gesteld dat er niet genoeg alternatief in de omgeving aanwezig is. Om deze reden en omdat het om een mogelijke kolonie gaat, zijn er bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van de boerenzwaluw op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben (zie hoofdstuk 5).

4.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens en de verspreidingsatlas van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: baardvleermuis, franjestaart, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Bij verblijfplaatsen van vleermuizen is onderscheid te maken tussen een zomerverblijf, kraamverblijf, paar/baltsverblijf (die ook als individueel winterverblijfplaats gebruikt kunnen worden) en massawinterverblijf. Deze functies worden mede bepaald door specifieke kenmerken van bebouwing op de onderzoekslocatie. Deze verblijfplaatsen kunnen door diverse vleermuissoorten worden gebruikt.

De bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen, vanwege de aanwezigheid van geschikte balken waar vleermuizen achter kunnen kruipen en geschikte openingen die toegang verlenen tot ruimtes onder de dakpannen (zie figuur 4.3 en 4.4). De geschiktheid van de bebouwing op de onderzoekslocatie voor vleermuissoorten is weergegeven in tabel 4.1. Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van de volgende vleermuizen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis is niet uit te sluiten. Nader onderzoek naar de genoemde verblijfsfuncties en vleermuissoorten is noodzakelijk (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.3 Geschikte plekken bij houten balken voor vleermuizen.

Figuur 4.4 Geschikte openingen voor vleermuizen onder dakpannen.

Tabel 4.1 Potentiële functies van de onderzoekslocatie voor vleermuissoorten.

Soort	Zomerverblijf	Kraamverblijf	Paar/baltsverblijf	Massawinterverblijf
Gewone dwergvleermuis	x	x	x	
Ruige dwergvleermuis	x	x	x	
Laatvlieger	x	x	x	
Gewone grootoorvleermuis	x	x	x	
Meervleermuis	x	x	x	
Franjestaart	x	x	x	
Watervleermuis	x	x	x	

De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze zijn op één boom aangetroffen (zie figuur 4.5) en daarmee zijn verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen niet uit te sluiten. Mochten de bomen tijdens de werkzaamheden gekapt gaan worden, dient er eerst aanvullend onderzoek gedaan te worden naar de aanwezigheid van boombewonende vleermuizen (franjestaart, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis). Mocht de boom blijven staan in de toekomstige situatie dient de toename in licht, tijdens en na de werkzaamheden, richting deze boom voorkomen te worden (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.5 Boom met geschikte openingen voor boombewonende vleermuizen door loshangend schors (bij gele pijlen).

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

In de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn twee woonhuizen aanwezig. Deze woningen zijn in principe geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen, door bijvoorbeeld de aanwezigheid van overhangende dakpannen. Daarnaast bevinden er verschillende gebouwen in de vorm van woonhuizen, boerderijen en bedrijfshallen in de ruimere omgeving. Eventuele verblijfplaatsen in zowel het aangrenzende woonhuizen als de bebouwing in de ruimere omgeving ondervinden door de afstand tot de bouwlocatie en de aard van de ingreep, geen hinder van de ingreep op de onderzoekslocatie mits er lichttoename hiernaar tijdens de werkzaamheden en in de toekomstige situatie wordt voorkomen (zie hoofdstuk 5).

Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden door de onderlinge afstand tot mogelijke verblijfplaatsen geen potentieel belangrijke aanvliegroutes aangetast en zal er geen verstoring plaatsvinden van een in de omgeving gelegen verblijfplaats.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, baard vleermuis, franjestaart, kleine dwergvleermuis, meervleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Het betreft verschillende weilanden met bomenrijen, waterlichamen, bosschages en een kerkhof.

Vliegrouetes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat dergelijke lijnvormige elementen ontbreken op de onderzoekslocatie, worden er geen potentiële vliegrouetes verstoord. Wel zijn er direct grenzend aan de onderzoekslocatie verschillende watergangen en bomenlanen welke wel gebruikt kunnen worden als vliegrouete. Toename in verlichting, tijdens en na de werkzaamheden, richting deze elementen dient voorkomen te worden (zie hoofdstuk 5).

4.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: bever, boomarter, buning, hermelijn, wezel en steenarter.

Bever

Bever komen voor in overgangsgebieden tussen water en land. De voorkeur gaat hierbij uit naar rivieren en meren die zijn omringd door bossen. De bever komt voor in de omgeving van Gameren. De Waal ligt op circa 1 kilometer en vormt geschikt habitat voor de bever. Echter bevat de onderzoekslocatie zelf geen geschikt habitat door de afwezigheid van geschikte watergangen en bomen. In de directe omgeving zijn verschillende watergangen die mogelijk wel geschikt zijn voor de bever. Zowel op de onderzoekslocatie als in de directe omgeving zijn geen vraatsporen, burchten, dammen, wissels of andere sporen gevonden van de bever. Vanwege het feit dat de watergangen in de toekomstige situatie behouden blijven en omdat er geen sporen zijn waargenomen, kunnen negatieve invloeden ten aanzien van de bever worden uitgesloten.

Boommarter

De boommarter komt volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF in de omgeving van de onderzoekslocatie voor. De boommarter verblijft in grote boomholtes, oude konijnenholen, tussen boomwortels of in takkenhopen. Daarnaast maakt de boommarter in bosrijke gebieden ook gebruik van ruimtes in bebouwing als vaste rust- en verblijfplaats. De onderzoekslocatie en de directe omgeving bestaat uit agrarische graslanden en niet uit bossen. Verder zijn er op de onderzoekslocatie en directe omgeving dergelijke geschikte verblijfplaatsen niet aangetroffen. Om deze redenen kan op voorhand worden uitgesloten dat de boommarter gebruik maakt van de onderzoekslocatie en de directe omgeving.

Steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn

Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, dichte struwelen, schuurtjes, oude hopen van onder andere konijnen en takkenrillen als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Kleine marterachtigen als bunzing, hermelijn en wezel maken gebruik van oude hopen van onder andere mollen en muizen, maar ook houtwallen, takkenrillen, steenhopen en ruimtes onder boomwortels. Kleine marterachtigen zijn daarnaast sterk gebonden aan landschapselementen als houtwallen en die dekking bieden gedurende het foerageren en migreren tussen vaste rust- en voortplantingsplaatsen. De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor zowel steenmarter als kleine marterachtigen door de aanwezigheid van een zolder, bosschages en de dichte begroeiing ten noorden, zuiden en oosten op de onderzoekslocatie (figuur 4.6 en 4.7). De dichtbegroeide oever van de sloot grenzend ten noorden van de onderzoekslocatie is daarnaast ook geschikt habitat voor steenmarter en kleine marterachtigen (zie figuur 4.8). Negatieve effecten ten aanzien van migratieroutes en/of verblijfplaatsen van steenmarter en kleine marterachtigen zijn dan ook niet op voorhand uit te sluiten (zie hoofdstuk 5).

Figuur 4.6 Bosschages op de onderzoekslocatie geschikt voor steenmarter en kleine marterachtigen.

Figuur 4.7 Bosschages op de onderzoekslocatie geschikt voor steenmarter en kleine marterachtigen.

Figuur 4.8 Sloot direct grenzend aan de onderzoekslocatie met geschikte oeevervegetatie voor steenmarter en kleine marterachtigen.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als konijn, egel en diverse muizensoorten. Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat holen van konijnen worden vergraven (zie hoofdstuk 5).

4.4 Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende streng beschermde soorten waargenomen: heikikker, kamsalamander en rugstreeppad.

Doordat wateroppervlakten als beken, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën op de onderzoekslocatie uitgesloten. Wel bevinden zich direct grenzend aan de zuid, west en oostkant van de onderzoekslocatie verschillende wateren met type A en C die mogelijk geschikt zijn voor de genoemde soorten.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een streng beschermde soort die graag van ondiepe wateren gebruik maakt. Ondiepe wateren warmen snel op en zijn voor deze moeilijk zwemmende soort toegankelijk. De rugstreeppad plant zich in tijdelijke wateren voort. De sloten die de onderzoekslocatie bijna in zijn geheel omvatten zijn te diep en te snel stromend om als geschikt waterhabitat voor de rugstreeppad te dienen. Om deze reden kan worden uitgesloten dat de rugstreeppad op de onderzoekslocatie en directe omgeving voorkomt. Derhalve zijn negatieve effecten ten gevolge van de voorgenomen ingreep op voorhand uit te sluiten.

Heikikker

De heikikker wordt voornamelijk aangetroffen op schrale, ietwat ruige en vochtige landschappen met ondiepe stilstaande wateren. Het is duidelijk een soort die nauwelijks wordt aangetroffen in te intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing. De onderzoekslocatie is een geheel onderhouden perceel met bebouwing en is daarom niet geschikt voor de heikikker. De sloten direct grenzend aan de onderzoekslocatie zijn te diep en/of te snel stromend voor de heikikker. Om deze redenen kan worden uitgesloten dat de heikikker op de onderzoekslocatie of de directe omgeving voorkomt. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten.

Kamsalamander

De kamsalamander komt voor in kleinschalige cultuurlandschappen. De kamsalamander gebruikt als voortplantingswater vaak visarm, relatief diep, groot en stilstaand water. Hiernaast is een goed ontwikkelde onderwatervegetatie van belang. Een poel is zeer geschikt. Als landhabitat gebruikt de soort vochtige en beschutte plekken. Dit kunnen bijvoorbeeld struweel, houtwallen of stapels stenen zijn. Ook bestaande muizenholen in extensief beheerd grasland kunnen worden gebruikt. Het water direct ten zuiden van de onderzoekslocatie heeft geschikt onderwater vegetatie. Echter is het water te snel stromend voor de kamsalamander. Bij de gegraven sloot die de onderzoekslocatie bijna geheel omringd, ontbreekt het aan ontwikkelde onderwater – en oevervegetatie. Derhalve kan op voorhand worden uitgesloten dat de kamsalamander gebruikt maakt van de verschillende

wateren en de onderzoekslocatie. Negatieve gevolgen, ten aanzien van de kamsalamander, zijn niet aan de orde.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt weinig geschikt landhabitat voor amfibieën. Incidenteel kunnen algemene soorten als bruine kikker en gewone pad beschutting vinden tussen de beplanting. De sloten die grenzen aan de onderzoekslocatie kunnen voortplantingsmogelijkheden bieden aan beide soorten. Voor de te verwachten algemene soorten geldt op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Omgevingswet, waardoor een omgevingsvergunning bij verstoring niet noodzakelijk is. Echter wanneer er onverhoopt toch werkzaamheden aan de watergangen plaatsvinden is het wel zaak om aandacht te schenken aan de zorgplicht (zie hoofdstuk 5).

4.5 Vissen

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater op de onderzoekslocatie kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten. Wel zijn er verschillende watergangen rondom de onderzoekslocatie, deze blijven echter behouden, derhalve kunnen negatieve effecten op voorhand uitgesloten worden.

4.6 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Omgevingswet een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. In de omgeving van de onderzoekslocatie is volgens verspreidingsgegevens uit NDFF de volgende soort waargenomen: rivierrombout.

Voor libellen geldt dat water nodig is voor de voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan op onderzoekslocatie kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen. De rivierrombout is gebonden aan de grote wateren in Nederland. De gevonde sloten direct grenzend aan de onderzoekslocatie zijn om deze reden als ongeschikt bevonden. Negatieve gevolgen kunnen op voorhand uitgesloten worden.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan specifieke waardplanten. In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF waarnemingen bekend van grote vos en teunisbloempijlstaart.

Grote vos

De grote vos leeft in vochtige bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote, vrijstaande bomen. Deze soort heeft vooral iepen als waardplant, maar ook zoete kers, populier en sommige wilgensoorten. Op de onderzoekslocatie zijn twee zoete kersen aangetroffen. Indien deze twee zoete kersen worden gekapt, kan dit een negatief effect hebben op de grote vos (hoofdstuk 5).

Teunisbloempijlstaart

De teunisbloempijlstaart heeft open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen als habitat. De waardplanten van de soort zijn wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart. Tijdens het veldbezoek is gelet op waardplanten van teunisbloempijlstaart. Hierbij zijn geen waardplanten van teunisbloempijlstaart aangetroffen. Aangezien het veldbezoek uitgevoerd is in de groeiperiode van de waardplanten, kan hiermee uitgesloten worden dat op de onderzoekslocatie sprake is van rust- of voortplantingsplaatsen van teunisbloempijlstaart.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft, vermiljoenkever en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

4.7 Planten

De onderzoekslocatie bestaat uit bebouwing met een aangelegde tuin en gras. Een deel van het terrein bestaat uit rijbakken. In dergelijke vegetaties zijn geen beschermde soorten te verwachten. De meeste beschermde plantensoorten en de daarbij horende specifieke groeiomstandigheden zijn zeldzaam te noemen en zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Verder zijn er tijdens het veldbezoek geen beschermde plantensoorten waargenomen.

4.8 Specifieke zorgplicht

Onder de specifieke zorgplicht vallen de in Nederland in het wild levende vogelsoorten, genoemd in bijlage I van de Vogelrichtlijn, en niet in de bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 2.4, tweede lid, van de Vogelrichtlijn. Verder vallen hieronder de soorten uit bijlagen II, IV en V van de Habitatrichtlijn en dier- en plantensoorten genoemd in de Rode Lijsten.

De Rode lijst is een overzicht van levende soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen. Dit wordt bepaald op basis van zeldzaamheid en/of negatieve trend. De lijsten worden periodiek vastgesteld door de Minister van Economische Zaken. De dier- en plantensoorten zijn onderverdeeld in categorieën. Naast vogels zijn er ook lijsten voor bijen, dagvlinders, haften, kokerjuffers, sprinkhanen, krekels, korstmossen, land- en zoetwaterweekdieren, libellen, mossen, paddenstoelen, platwormen, sprinkhanen en krekels, steenvliegen, vissen en zoogdieren.

Voor de specifieke zorgplicht soorten geldt dat negatieve gevolgen voor belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats van deze soorten dienen te worden voorkomen. Er dienen passende preventieve maatregelen te worden getroffen, welke moeten worden gemonitord op effectiviteit én er moeten passende herstelmaatregelen worden getroffen. De onderzoekslocatie betreft een manege bestaande uit enkele stallen, meerdere rijbakken,

een aangelegde tuin en enkele parkeergelegenheden. De onderzoekslocatie betreft geen essentieel leefgebied voor de mogelijk in de omgeving aanwezige rode lijst soorten. Het wordt dan ook niet noodzakelijk geacht om naast de reguliere zorgplicht extra aandacht te schenken aan rode lijstsoorten.

5 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er schadelijke handelingen optreden die leiden tot een vergunningsplichtig geval. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Omgevingswet en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtrajec noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Omgevingswet op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

5.1 Broedvogels

Jaarrond beschermde broedvogels

Huismus en roek

De nesten van huismussen en roeken zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van koloniebroeders die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Volgens artikel 11.37, eerste lid, Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is het verboden nesten van huismussen, gierzwaluwen en roeken te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Indien er op de onderzoekslocatie nestplaatsen van huismussen en roekenaanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Om vast te stellen of er broedgevallen van de huismus en roek op de onderzoekslocatie aanwezig zijn dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden tijdens het broedseizoen van de huismus. Voor de roek dient er een winterinspectie uitgevoerd te worden om de aanwezigheid van meerdere nesten uit te sluiten dan wel aan te tonen.

Boomvalk, buizerd, ransuil en sperwer

De nesten van sperwers zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 4 van vogelnesten. Dit zijn nesten van koloniebroeders die elk seizoen naar hetzelfde nest terugkeren. Volgens artikel 11.37, eerste lid, Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is het verboden nesten van sperwers te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Indien er op de onderzoekslocatie of in de bomen in de directe omgeving nestplaatsen van de genoemde soorten aanwezig zijn, hetgeen wat op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Omgevingswet. Als de bomen op de onderzoekslocatie worden gekapt, dient er voorafgaand aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden tijdens het broedseizoen om vast te stellen of er broedgevallen van de boomvalk, buizerd, ransuil en sperwer op de onderzoekslocatie aanwezig zijn. Om deze reden wordt er geadviseerd om voorafgaand een winterinspectie uit te voeren om de aanwezigheid van grote nesten te kunnen aantonen/uitsluiten. De bomen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie blijven behouden, indien er in deze bomen nesten aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd worden om verstoring te voorkomen. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd

voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden.

Kerkuil en steenuil

De kerkuil en steenuil en hun leefgebied zijn beschermd volgens artikel 11.37, eerste lid, Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). De soort staat tevens vermeld in de EU-vogelrichtlijn. De nesten van kerkuilen en steenuilen zijn het hele jaar beschermd en vallen onder categorie 1 van vogelnesten: 'nesten die behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- of voortplantingsplaats'.

Gezien de geschiktheid van de onderzoekslocatie als rust- of voortplantingsplaats, wordt geadviseerd om aanvullend ecologisch onderzoek uit te voeren tijdens het broedseizoen van de soorten. Op die manier kan worden vastgesteld of op de onderzoekslocatie een nestlocatie van de kerkuil en/of steenuil aanwezig is. Tijdens dit aanvullend ecologisch onderzoek dient tevens te worden onderzocht of de onderzoekslocatie dienstdoet als essentieel foerageergebied voor de kerkuil en steenuil. In het geval de onderzoekslocatie als essentieel foerageergebied functioneert voor de kerkuil en steenuil, kan bij de voorgenomen plannen overtreding van de Omgevingswet plaatsvinden. Er dienen dan maatregelen genomen te worden. Deze maatregelen dienen opgenomen te worden in een activiteitenplan en ter goedkeuring te worden voorgelegd aan het bevoegd gezag middels een vergunningsaanvraag.

Broedvogels beschermd in uitzonderlijke gevallen

Boerenzwaluw

De nesten van de boerenzwaluw zijn het gehele jaar beschermd als er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen en vallen onder beschermingscategorie 5. Bij de voorgenomen sloop van de manege vindt mogelijk overtreding van de Omgevingswet plaats. In de directe omgeving is onvoldoende alternatief voor de boerenzwaluw aanwezig en de waargenomen boerenzwaluwen betreffen mogelijk een kolonie. Bij onvoldoende uitwijkmogelijkheden voor de boerenzwaluw is bij de voorgenomen plannen ten aanzien van deze soort een vergunningsaanvraag aan de orde. Aanvullend onderzoek naar de boerenzwaluw is benodigd. Door het treffen van maatregelen zal een gunstige staat van instandhouding ten aanzien van de lokale boerenzwaluwpopulatie bewerkstelligd moeten worden. Deze maatregelen, omschreven in een activiteitenplan, dienen vervolgens ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de provincie Noord-Brabant, middels een vergunningsaanvraag.

Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 11.37 (Bal) (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Omgevingswet wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Met betrekking tot het verwijderen van de aanwezige beplanting buiten het broedseizoen wordt geadviseerd om ook het snoeiafval buiten het broedseizoen te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval vormt namelijk een ideale broedlocatie voor kleine vogelsoorten als de winterkoning. Indien onverhoopt een dergelijke soort hierin

tot broeden komt, mag het snoeiafval niet eerder worden verwijderd dan wanneer de jongen definitief zijn uitgevlogen.

5.2 Vleermuizen

De te slopen bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De sloop van de bebouwing zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningsplichtig geval.

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor vleermuizen, zal nader onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Omgevingswet aan de orde zijn. Indien de boom met loshangend schors gekapt wordt, dient er voorafgaand ook aanvullend onderzoek naar boombewonende vleermuizen uitgevoerd te worden. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis, baard vleermuis, franjestaart, kleine dwergvleermuis en watervleermuis. Een dergelijk nader onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, 2021). Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode april tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dient te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Bij het aantreffen van verblijfplaatsen van vleermuizen is bij de voorgenomen werkzaamheden overtreding van de Omgevingswet naar verwachting niet te vermijden en is daarom een vergunningssaanvraag aan de orde. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen, omschreven in een activiteitenplan, dienen vervolgens ter goedkeuring te worden voorgelegd via het Omgevingsloket, middels een omgevingsvergunning.

5.3 Overige zoogdieren

Steenmarter en kleine marterachtigen

In de provincie Gelderland zijn de steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn beschermde inheemse diersoorten. Artikel 11.54, Bal (het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen; het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of vernielen) is van toepassing. Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor de steenmarter en kleine marterachtigen, zal aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor steenmarter en kleine marterachtigen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om te kunnen bepalen of een overtreding van de Omgevingswet aan de orde is ten aanzien van de kleine marterachtigen. Indien blijkt dat de onderzoekslocatie in gebruik is

door desbetreffende soorten dienen mitigerende maatregelen genomen te worden en dient een vergunning aangevraagd te worden.

5.4 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 11.54 (Bal) in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen vergunning hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Het wordt geadviseerd om deze werkzaamheden buiten het voorplantingsseizoen uit te voeren (overeenkomstig met de broedperiode van vogels).

5.5 Amfibieën

De werkzaamheden kunnen verstorend werken voor amfibieën die zich op de onderzoekslocatie bevinden. Door de werkzaamheden kunnen dieren gewond raken of worden gedood. Voor de te verwachten soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Omgevingswet, waardoor geen vergunning hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden. Het verwijderen van de materialen dient daarom buiten de gevoelige periode van winterrust plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

5.6 Ongewervelden

Grote vos

De grote vos is een Europees beschermde soort conform artikel 11.46, Bal. Het is daardoor verboden om de dieren opzettelijk te verstoren, doden of te vangen. Hiernaast is het verboden om de vaste rust- of voortplantingsplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Indien de twee zoete kersen op de onderzoekslocatie gekapt gaan worden, dient er eerst aanvullend onderzoek gedaan te worden of de bomen in gebruik zijn door de grote vos. Deze informatie is benodigd om te kunnen bepalen of een overtreding van de Omgevingswet aan de orde is ten aanzien van de grote vos.

5.7 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Omgevingswet ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

6 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen, op vanuit de Omgevingswet aangewezen beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

6.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Rijntakken, bevindt zich op circa 3,2 kilometer afstand ten noord-oosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 6.1).

Figuur 6.1 Ligging van de onderzoekslocatie (wit omlijnd met gele pijl) ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect. Externe effecten als gevolg van licht, trilling en geluid als door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zijn, gezien de afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden niet te verwachten. Externe effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn vanwege de afstand ($\pm 3,2$ km) en het desbetreffende Natura 2000-gebied niet op voorhand uit te sluiten. Vervolgonderzoek in het kader van de vergunningplicht 'Natura 2000-activiteit' ten aanzien van stikstof wordt noodzakelijk geacht. Dit kan in eerste instantie worden onderzocht middels een modelberekening (AERIUS-calculator).

6.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt echter wel in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 335 meter afstand ten zuiden van de onderzoekslocatie. In figuur 6.2 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 6.2 Ligging van de onderzoekslocatie (wit omlijnd met gele pijl) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

De onderzoekslocatie is gelegen op 335 meter afstand van een onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het Natuurnetwerk betreft in Gelderland een louter planologische bescherming van de aangewezen gebieden zelf. Aangezien het planvoornemen niet leidt tot een wijziging van de bestemming van het aangrenzende onderdeel van het Natuurnetwerk zijn aanvullende maatregelen of aanvullend advies ten aanzien van het GNN niet aan de orde.

6.3 Overige gebiedsbescherming

In Gelderland worden de volgende overige gebieden beschermd door regels in de Omgevingsverordening Gelderland (maart 2021): Groene ontwikkelingszone (GO), Weidevogelgebieden, Ganzenrustgebieden, natte landnatuur, Waardevol open gebied en nationale landschappen. Hieronder worden de volgende onderdelen behandeld, voor zover dit van toepassing is op het voorgenomen plan: Gelders natuurnetwerk, Groene ontwikkelingszone, Weidevogelgebieden, Ganzenrustgebieden en natte landnatuur.

De Groene ontwikkelingszone (GO) bestaat met name uit agrarisch gebied dat tussen en rondom grote natuurkernen is gelegen. Deze zone heeft een verbindende en bufferende functie, kleine natuurgebiedjes binnen de GO zullen na aanleg deel gaan uitmaken van het Gelders natuurnetwerk. De onderzoekslocatie is gelegen op 800 meter afstand van een onderdeel van de Groene ontwikkelingszone. De Groene ontwikkelingszone betreft een louter planologische bescherming van de aangewezen gebieden. Aangezien het planvoornemen niet leidt tot een wijziging van de bestemming van een onderdeel van de Groene ontwikkelingszone zijn aanvullende maatregelen of aanvullend advies ten aanzien van de GO niet aan de orde.

7 HOUTOPSTANDEN

In art. 11.112 zijn de oogmerken opgenomen voor de activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten. De oogmerken met betrekking tot vellen en herplanten van houtopstanden hebben betrekking op de natuurbescherming, de instandhouding van het bosareaal in Nederland en het beschermen van landschappelijke waarden. De Omgevingswet beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij het bevoegd gezag. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De bomen op de onderzoekslocatie vallen niet onder de definitie houtopstanden, als bedoeld in in artikel 11.111 (Bal). De bomen op de onderzoekslocatie betreft een houtopstand op erven. Voor deze houtopstand geldt geen meldingsplicht en herplantplicht.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van TopVast een quickscan Omgevingswet uitgevoerd aan de Middelkampseweg 5 te Gameren.

De quickscan Omgevingswet is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen bestemmingsplanwijziging van de onderzoekslocatie en heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de natuurbescherming onder de Omgevingswet een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens om de manege te slopen en een autoshowroom met werkplaats te realiseren (zie figuur 2.9).

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel 8.1. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Omgevingswet voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel 8.1 Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	Nee	- het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren - uitvoeren van aanvullend onderzoek naar boerenwaluw
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	mogelijk	uitvoeren van aanvullend onderzoek naar de huismus, boomvalk, buizerd, kerkuil, ransuil, roek, sperwer en steenuil is noodzakelijk d.m.v. inspecties tijdens het broedseizoen of winterinspectie op aan- of afwezigheid van (grote) nesten
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	mogelijk	- uitvoeren van nader onderzoek naar de functie van de te slopen bebouwing voor gebouwbewonende vleermuizen. - indien de boom met loshangend schors wordt gekapt, dient er eerst aanvullend onderzoek gedaan te worden naar boom-bewonende vleermuizen - voorkomen van additionele (bouw)verlichting richting het woonhuis en de schuur aangrezend aan de onderzoekslocatie

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Omgevingsvergunning	Bijzonderheden / opmerkingen*
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	voldoende alternatief in de omgeving beschikbaar
	vliegroutes	ja	mogelijk	nee	nee	voorkomen toename verlichting richting watergangen en bomenlanen in de directe omgeving
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	ja	mogelijk	- nader onderzoek naar steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn - aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemeen voorkomende soorten
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van bruine kikker en gewone pad
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en vlinders		ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	indien de twee zoete kersen gekapt gaan worden, dient er eerst aanvullend onderzoek gedaan te worden naar het gebruik van de bomen door de grote vos
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		3,2 km	mogelijk	ja	mogelijk	uitvoeren van onderzoek stikstofdepositie
Natuurnetwerk Nederland		335 m	nee	nee	nee	-
Houtopstanden		n.v.t				-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Op basis van de onderhavige quickscan natuurwaarden dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden naar de huismus, boerenwaluw, boomvalk, buizerd, grote vos, kerkuil, ransuil, roek, sperwer, steenuil, steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn.

Daarnaast dient voor het slopen van de bebouwing een aanvullend onderzoek uitgevoerd worden naar de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en meervleermuis. Indien de boom met het loshangend schors gekapt zal worden, dient er eerst een aanvullend onderzoek naar franje-staart, gewone grootoorvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis uitgevoerd te worden.

Overtreding van de Omgevingswet ten aanzien van de verblijfplaatsen van vleermuizen in bebouwing en vlieg-route rondom de onderzoekslocatie is te vermijden als rekening gehouden wordt met het voorkomen van additionele (bouw)verlichting tijdens en na de voorgenomen werkzaamheden.

Indien de twee zoete kersen op de onderzoekslocatie gekapt gaan worden, dient er eerst aanvullend onderzoek gedaan te worden naar het gebruik van de twee zoete kersen door de grote vos.

Ten aanzien van algemene broedvogels dient het verwijderen van het groen buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Het wordt geadviseerd om materiaalopslag en snoeiafval te verwijderen buiten het broedseizoen van vogels. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden.

Overtredingen van de Omgevingswet ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

Met betrekking tot Natura 2000-gebieden kan niet op voorhand worden uitgesloten dat met de voorgenomen plannen negatieve effecten worden veroorzaakt op gebied van stikstofdepositie op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Een AERIUS berekening wordt noodzakelijk geacht.

Met betrekking tot Natuurnetwerk Nederland worden geen bezwaren voorzien in de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden op de onderzoekslocatie.

Gezien de aanwezige bomen op de onderzoekslocatie behoren bij een erf, worden er bij de voorgenomen werkzaamheden geen bezwaren voorzien ten opzichte van beschermde houtopstanden.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

(BIJ12 (2023a). Kennisdocument gierzwaluw. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2023b). Kennisdocument huismus. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2017a). Kennisdocument gewone dwergvleermuis. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

BIJ12 (2017b). Kennisdocument steenuil. Opgehaald van <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/kennisdocumenten-soorten-natuurbescherming/>

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J., Canters, K. & Buys, J. (2016). Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Limpens H. & Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (z.d.). Natura 2000 gebieden. Geraadpleegd op 4 juli 2024 van <https://www.natura2000.nl/gebieden>.

Nationale Database Flora en Fauna (z.d.). Uitvoerportaal; zoekgebied Gameren, periode 2018-2023. NDFF. Geraadpleegd op 4 juli 2024 van <https://ndff-ecogrid.nl>.

Ravon (z.d.). Soorten. Geraadpleegd op 4 juli 2024 van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>

Sovon (z.d.). Soortenoverzicht. Geraadpleegd op 4 juli 2024 van <https://stats.sovon.nl/stats/soorten>.

Verspreidingsatlas (z.d.). NDFF Verspreidingsatlas. Geraadpleegd op 4 juli 2024 van <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus (2021). Vleermuisprotocol 2021. Opgehaald van <https://netwerkgroenebureaus.nl/vleermuisprotocol>.

Vlinderstichting (z.d.) Vlinders. Geraadpleegd op 4 juli 2024 van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>

Vogelbescherming (z.d.). Vogelgids. Geraadpleegd op 4 juli 2024 van <https://www.vogelbescherming.nl/>

Zoogdiervereniging (z.d.) Zoogdiersoorten. Geraadpleegd op 4 juli 2024 van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>

Provinciale bronnen

Gelderland

Provincie Gelderland (2021, maart). Planoviewer - Geconsolideerde Omgevingsverordening Gelderland (maart 2021). Geraadpleegd op **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** van <https://gldanders.planoview.nl/planoview/>.

Provincie Gelderland (z.d.). Bijlage Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone. Geraadpleegd op 4 juli 2024 van https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc08_733.pdf.

Provincie Gelderland (z.d.). Natuurregels in Gelderland. Geraadpleegd op 4 juli 2024 van <https:// gelderland.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=38465e1d8fec467ba027024c1e3476d1>.

BIJLAGE 1 NATUURWETGEVING EN DOELEN NATURA 2000

Natuurwetgeving Natura 2000

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1-1-2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten op Natura 2000.

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 162 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied (artikel 2.7, lid 2 Wnb. en per 1-1-2024 artikel 5.1, lid 1, sub e Ow).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het bevoegd gezag. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

Doelen Natura 2000

Voor ieder Natura 2000-gebied geldt dat deze een specifiek internationaal belang heeft voor bepaalde soorten en/of habitattypen. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingdoelen op gebiedsniveau. Algemene doelen zijn behoud en indien van toepassing herstel van:

- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

BIJLAGE 2 NATUURWETGEVING Natuurnetwerk Nederland

Natuurwetgeving Natuurnetwerk Nederland

Deze bijlage geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie is getoetst. Deze bijlage is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende, en per 1 januari 2024 geldende, wetgeving. Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- Gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- Landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- Ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- Alle Natura 2000-gebieden.

In de Omgevingswet staan de bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen in de omgevingsverordening (artikel 2.44, lid 4 en 5 Ow en artikel 7.6, lid 1 Bkl).

Initiatiefnemers van ingrepen binnen (of in de directe nabijheid van) het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels nader onderzoek/toetsing inzichtelijk gemaakt moeten worden.

Ingrepen die de natuur significant aantasten, mogen niet worden toegestaan in het bestemmingsplan ("nee"), tenzij ze een groot openbaar belang dienen én er geen alternatieven zijn buiten de natuur. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht (op een andere plek moet dan nieuwe natuur komen).

BIJLAGE 3 OMGEVINGSWET

Omgevingswet

AFDELING 2.6 BIJZONDERE TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

§ 2.6.3 Bijzondere bevoegdheden natuur en landschap

Artikel 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen)

1. Onze Minister voor Natuur en Stikstof wijst ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn Natura 2000-gebieden aan en stelt daarbij instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vast.
2. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan ter uitvoering van de vogelrichtlijn of de habitatrichtlijn bijzondere nationale natuurgebieden aanwijzen en instandhoudingsdoelstellingen voor die gebieden vaststellen.
3. Onze Minister voor Natuur en Stikstof kan nationale parken aanwijzen.
4. Bij omgevingsverordening worden de gebieden aangewezen die behoren tot het natuurnetwerk Nederland.
5. Bij omgevingsverordening kunnen gebieden, met uitzondering van Natura 2000- gebieden of gebieden als bedoeld in het vierde lid, worden aangewezen als bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

AFDELING 5.1 DE OMGEVINGSVERGUNNING

§ 5.1.1 Verbodsbepalingen

Artikel 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet)

1. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een afwijkomgevingsplanactiviteit,
 - b. een rijksmonumentenactiviteit,
 - c. een ontgrondingsactiviteit,
 - d. een stortingsactiviteit op zee,
 - e. een Natura 2000-activiteit,
 - f. een jachtgeweeractiviteit,
 - g. een valkeniersactiviteit, tenzij het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.
2. Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:
 - a. een bouwactiviteit,
 - b. een milieubelastende activiteit,
 - c. een lozingsactiviteit op:
 - 1°. een oppervlaktewaterlichaam,
 - 2°. een zuiveringstechnisch werk,
 - d. een wateronttrekkingsactiviteit,
 - e. een mijnbouwlocatieactiviteit,
 - f. een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot:
 - 1°. een weg,
 - 2°. een waterstaatswerk,
 - 3°. een luchthaven,

- 4°. een hoofdspoorweg, lokale spoorweg of bijzondere spoorweg,
- 5°. een installatie in een waterstaatswerk,
- h. een flora- en fauna-activiteit, voor zover het gaat om een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval.

§ 5.1.2 Reikwijdte aanvraag omgevingsvergunning en aanwijzing bevoegd gezag

Artikel 5.7 (aanvraag los of gelijktijdig)

1. Een aanvraag om een omgevingsvergunning kan naar keuze van de aanvrager op een of meer activiteiten betrekking hebben.
2. Met het oog op een doelmatig waterbeheer wordt een omgevingsvergunning voor wateractiviteiten, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten als bedoeld in de artikelen 5.1 en 5.4.
3. Een omgevingsvergunning voor een activiteit waarbij de locatie van ondergeschikt belang is, wordt, in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, los aangevraagd van de omgevingsvergunning voor andere activiteiten.
4. Een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit en een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit, met uitzondering van een als wateractiviteit aan te merken beperkingengebiedactiviteit, worden gelijktijdig aangevraagd als:
 - a. die activiteiten betrekking hebben op dezelfde ippc-installatie, of
 - b. op die activiteiten de Seveso-richtlijn van toepassing is.
5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op aanvragen om wijziging van de voorschriften van een omgevingsvergunning.

Besluit kwaliteit leefomgeving

AFDELING 7.3 INSTRUCTIEREGELS MET HET OOG OP NATUURBESCHERMING

§ 7.3.1 Natuurnetwerk Nederland

Artikel 7.6 (aanwijzing en begrenzing natuurnetwerk Nederland)

1. Bij omgevingsverordening worden de gebieden die het natuurnetwerk Nederland, bedoeld in artikel 2.44, vierde lid, van de wet, vormen, aangewezen en wordt de geometrische begrenzing daarvan vastgelegd.
2. De militaire terreinen OT De Haar, OT De Vlasakkers, OT Havelte West, OT Leusderheide, OT Marnewaard en OT Oirschotse Heide, genoemd in bijlage XIV, onder A, waarvan de geometrische begrenzing bij ministeriële regeling is vastgelegd, maken geen deel uit van het natuurnetwerk Nederland.

Artikel 7.8 (beschermingsregime)

1. Bij omgevingsverordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk Nederland regels gesteld over:
 - a. regels in omgevingsplannen als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet; en
 - b. projectbesluiten als bedoeld in artikel 2.23, eerste lid, aanhef en onder a, onder 4°, van de wet.

2. De regels verzekeren in ieder geval dat de kwaliteit en oppervlakte van het natuurnetwerk Nederland niet achteruitgaan, dat de samenhang tussen de gebieden van het natuurnetwerk wordt behouden en dat, als binnen het natuurnetwerk activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het natuurnetwerk, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven.

3. Over militaire terreinen en terreinen met een militair object als bedoeld in artikel 5.150, eerste lid, binnen het natuurnetwerk Nederland worden bij omgevingsverordening alleen regels gesteld die verzekeren dat tijdige compensatie plaatsvindt van de nadelige gevolgen voor het natuurnetwerk door terreinverharding en bouwactiviteiten op die terreinen.

Besluit activiteiten leefomgeving

AFDELING 11.1 ACTIVITEITEN MET MOGELIJKE GEVOLGEN VOOR NATURA 2000-GEBIEDEN OF BIJZONDERE NATIONALE NATUURGEBIEDEN

§ 11.1.1 Algemeen

Artikel 11.6 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een activiteit als bedoeld in artikel 11.1, eerste lid, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het belang, bedoeld in artikel 11.2, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. De plicht, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van activiteiten in, of in de directe nabijheid van een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kennis wordt genomen van de informatie in het aanwijzingsbesluit van het gebied over de leefgebieden voor vogelsoorten, natuurlijke habitats en habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen en de daarvoor geldende instandhoudingsdoelstellingen;
- b. wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor de leefgebieden, natuurlijke habitats en habitats van soorten, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om verslechterende of significant verstorende gevolgen, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, voor het betrokken gebied te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen als zich, ondanks de getroffen

maatregelen, verslechterende of significant verstorende gevolgen voordoen voor de leefgebieden, natuurlijke habitats of habitats van soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

AFDELING 11.2 ACTIVITEITEN MET BETREKKING TOT DIEREN OF PLANTEN IN HET WILD

§ 11.2.1 Algemeen

Artikel 11.27 (specifieke zorgplicht)

1. Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit als bedoeld in artikel 11.22, eerste lid, onder b tot en met g, verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen, bedoeld in artikel 11.23, is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

2. Voor flora- en fauna-activiteiten houdt deze plicht in ieder geval in dat:

- a. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie waar de activiteit wordt verricht of in de directe nabijheid van die locatie van:
 - 1°. van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten, genoemd in bijlage I bij de vogelrichtlijn, en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van die richtlijn;
 - 2°. van nature in Nederland in het wild levende dieren of planten van soorten, genoemd in de bijlagen II, IV en V bij de habitatrichtlijn;
 - 3°. dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IX of in de rode lijsten, bedoeld in artikel 2.19, vijfde lid, onder a, onder 3°, van de wet; en
 - 4°. voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats;
- b. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- c. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor dieren van die soorten, hun nesten, hun foerageerplaatsen, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor planten van die soorten;
- d. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
- e. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
- f. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

3. Voor de uitoefening van de jacht en activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden houdt deze plicht in ieder geval in, dat een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

Artikel 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren)

Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt, voorkomt dat het dier onnodig lijdt.

§ 11.2.3 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning soorten habitatrichtlijn

Artikel 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onder a, bij de habitatrichtlijn, bijlage II bij het verdrag van Bern of bijlage I bij het verdrag van Bonn;
- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- c. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a; en
- e. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b, bij de habitatrichtlijn of bijlage I bij het verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan artikel 16, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
- b. de activiteit uitvoering geeft aan:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

3. Onder de soorten, bedoeld in het eerste lid, onder a, worden niet begrepen de soorten, bedoeld in artikel 1 van de vogelrichtlijn.

§ 11.2.4 Flora- en fauna-activiteiten: omgevingsvergunning andere soorten

Artikel 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten, geldt voor:

- a. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- b. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder a; en
- c. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

2. Het verbod geldt niet als:

- a. het gaat om het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis, of om het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;
- b. het verrichten van de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan en is voldaan aan de eisen die zijn opgenomen artikel 8.74l van het Besluit kwaliteit leefomgeving; of
- c. de activiteit deel uitmaakt van:
 - 1°. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de artikelen 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of artikel 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn; of
 - 2°. een passende maatregel als bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn.

